

Cashflowbarometer voor de veehouderij vierde kwartaal

De cashflowbarometer geeft een zicht op de evolutie van de rentabiliteit voor de verschillende intensieveveehouderijsectoren in Vlaanderen. De analyse gebeurt op basis van sectorgemiddelde technische en bedrijfseconomische cijfers. Op die manier krijgen we een beeld op de evolutie van de gemiddelde rentabiliteit van de sector. Uiteraard kunnen de resultaten van individuele bedrijven hiervan soms sterk afwijken.

Jan Leyten, KBC

Cashflow is de meest aangewezen financiële parameter om de rentabiliteit van een bedrijf of een sector uit te drukken. Cashflow is namelijk het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen, of met andere woorden wat er financieel gerealiseerd wordt. De hier gehanteerde cashflow is de operationele cashflow. Deze wordt berekend door van de bedrijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, zonder de kredietlasten (kapitaalsaflossingen en rentes) in rekening te brengen.

Varkens

Gezien er tussen varkensbedrijven onderling grote verschillen bestaan wat de mestafzetkosten betreft, worden deze niet in rekening gebracht in de hier weergegeven operationele cashflows. 2019 was het jaar van de spectaculaire stijging van de vraag naar varkensvlees vanuit China door de verwoestende effecten van Afrikaanse varkenspest (AVP) op de Chinese varkensproductie. Dit stuwde de Europese varkensprijzen flink hoger. Echter, in het tweede kwartaal van 2020 kantelde de conjunctuur. Eerst door de Covid-19-maatregelen die de export belemmerden, nadien door AVP, onder meer in Duitsland, die de export naar heel wat landen buiten Europa onmogelijk maakte. Dit leidde,

samen met een mondiaal gestegen varkensproductie en een gedaalde Chinese import, tot een overaanbod aan varkens op de Europese markt met lage prijzen tot gevolg. Tot overmaat van ramp stegen de voeder- en energieprijzen vanaf het derde kwartaal van 2020 sterk, met als resultaat een extreem zwakke conjunctuur in de varkenshouderij in 2021.

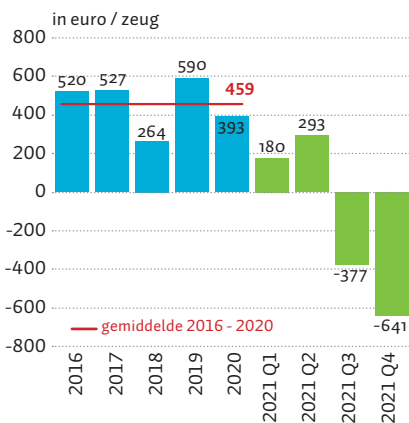
Ook in het eerste kwartaal van 2022 verwachten we hierin weinig verandering. De evolutie van AVP in Europa blijft voor heel wat onzekerheid zorgen. De recent afnemende Europese varkensproductie is wel een lichtpuntje voor de toekomst.

Zeugenhouderij

In de zeugenhouderij bedroeg de gemiddelde cashflow 459 euro per productieve zeug voor de periode 2016-2020. Door gestegen voederkosten bij eerder gemiddelde biggenprijzen lag de rentabiliteit in de eerste jaarhalf van 2021 ruim beneden het vijfjarig gemiddelde. In de tweede jaarhalf evolueerde de conjunctuur in de zeugenhouderij tot een absoluut dieptepunt. De sterk ▶

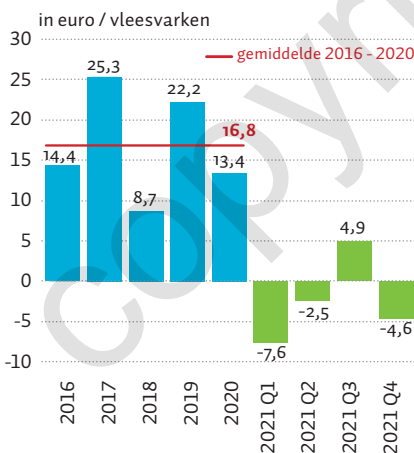
De sterk gedaalde biggenprijzen en de oplopende voeder- en energiekosten leidden tot een nooit geziene negatieve cashflow van gemiddeld -641 euro per zeug in het vierde kwartaal van 2021.

gedaalde biggenprijzen als gevolg van de zwakke vraag vanuit de vleesvarkenshouderij in combinatie met oplopende voeder- en energiekosten resulteerde in een nooit geziene negatieve cashflow van gemiddeld -641 euro per zeug in het vierde kwartaal van 2021. Voor het volledige jaar 2021 bedroeg de gemiddelde cashflow per zeug -136 euro. Ook voor het eerste kwartaal van 2022 worden negatieve cashflows verwacht, al trekken de biggenprijzen traditioneel wel aan in het eerste kwartaal van het jaar, wat voor enig soelaas kan zorgen.

Vleesvarkenshouderij

De cijfers in de grafiek hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij alle biggen aangekocht worden.

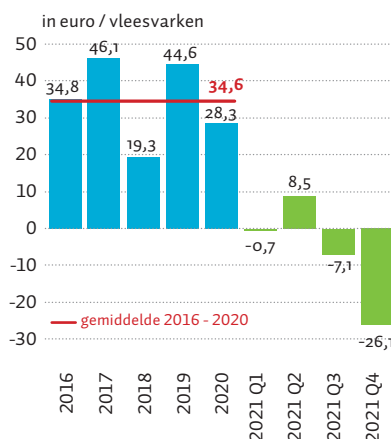
In 2016-2020 bedroeg de gemiddelde cashflow 16,8 euro per afgeleverd vleesvarken. 2020 startte sterk met hoge vleesvarkensprijzen, maar eindigde

desastreus. De gemiddelde operationele cashflow over het volledige jaar kwam wel nog uit op ruim 13,4 euro per afgeleverd vleesvarken.

In de eerste jaarhalf van 2021 werden voor het eerst sinds lang negatieve cashflows genoteerd. De combinatie van lage vleesvarkensprijzen bij gemiddelde biggenprijzen en sterk aantrekkelijke voederprijzen lagen aan de basis van deze negatieve rentabiliteit. Ook in de tweede helft van 2021 merken we opnieuw zeer zwakke financiële resultaten en dat ondanks de gedaalde inkooprijzen van de biggen. Voor het volledige jaar 2021 bedroeg de gemiddelde cashflow per afgeleverd vleesvarken gemiddeld -4,6 euro. Let wel, het gaat hier om de operationele cashflow. Deze wordt berekend door van de bedrijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, zonder de sterk variabele kredietlasten en mestafzetkosten in rekening te brengen (gemiddeld bedragen deze circa 13 euro per afgeleverd vleesvarken). Zouden we deze wel in rekening brengen, dan is ook in de tweede jaarhalf van 2021 de cashflow zwaar negatief.

Gesloten varkensbedrijven

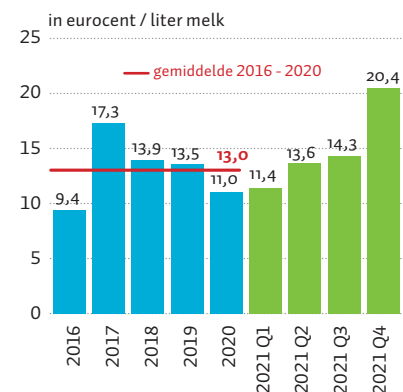
Op gesloten varkensbedrijven bedroeg de operationele cashflow voor de periode 2016-2020 gemiddeld net geen 35 euro per afgeleverd vleesvarken. De rentabiliteit voor heel 2020 lag met een cashflow van 28,3 euro beneden dit vijf-

jarig gemiddelde. Voor de vier kwartalen van 2021 zijn de cashflows dramatisch slecht (gemiddeld -6,4 euro per afgeleverd vleesvarken) met een absoluut dieptepunt in het vierde kwartaal van 2021. Indien we ook de mestafzetkosten en kredietlasten in rekening zouden brengen, moet hiervan gemiddeld nog ongeveer 18 euro per afgeleverd vleesvarken worden afgetrokken om te komen tot de beschikbare cashflow.

Heel wat onzekerheden zullen de komende maanden de conjunctuur in de varkenshouderij bepalen: de evolutie van AVP in Europa en China, de importvraag vanuit China en de evolutie van de voeder- en energieprijzen en de varkensstapel. Verwacht wordt dat de voederprijzen nog minstens een halfjaar op een hoog niveau zullen blijven, wat op de conjunctuur zal blijven drukken.

Melkvee

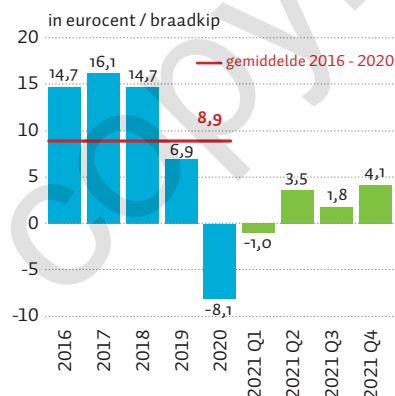
Gezien er tussen melkveebedrijven onderling grote verschillen bestaan wat GLB-premies, mestafzetkosten en pachten betreft, worden deze niet verrekenend in de weergegeven gemiddelde operationele cashflows.

De sectorgemiddelde operationele cashflow voor de periode 2016-2020 bedroeg 13 cent/liter. In 2020 scoorde de rentabiliteit onder andere als gevolg van corona met 11,4 cent/liter beneden

gemiddeld. Toch waren de effecten van de coronacrisis op de zuivelmarkt eerder beperkt. De hoofdreden van de lagere rentabiliteit in 2020 is te zoeken in de gemiddeld lagere uitbetaalde melkprijs in België in vergelijking met de omringende landen. In de loop van 2021 stegen de uitbetaalde melkprijzen systematisch waardoor, zelfs bij stijgende energie- en krachtvoederprijzen, de rentabiliteit positief evolueerde. Voor het volledige jaar 2021 bedroeg de gemiddelde cashflow 14,9 cent per geproduceerde liter melk. De oorzaak hiervan is te zoeken bij de stabilisatie van het melkaanbod in Europa en de rest van de wereld, bij een goede wereldwijde vraag naar zuivelproducten. De gestegen import vanuit China speelt hierin een belangrijke rol. De vooruitzichten voor de rentabiliteit in de melkveehouderij zijn op de korte termijn positief. Het zwakke melkaanbod houdt wellicht nog een tijdje aan. Echter de toekomstige evolutie van de importvraag vanuit China is moeilijk in te schatten en is sterk bepalend voor de internationale noteringen van zuivelproducten en de melkprijs.

Pluimvee

Braadkippenhouderij

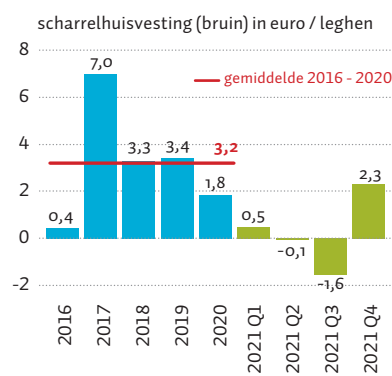
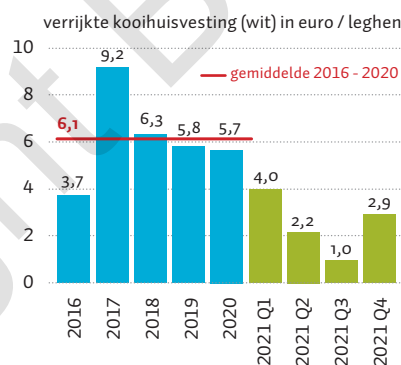

Voor de periode 2016-2020 bedroeg de cashflow gemiddeld net geen 9 cent per afgeleverde braadkip. In de jaren 2016

tot 2018 was de rentabiliteit in de braadkippenhouderij hoog en stabiel om nadien af te zwakken. Door de sterk gestegen Poolse productie, die als gevolg van de coronacrisis en de hoog pathogene vogelgriep meer op de Europese markt moest worden afgezet, kelderden de braadkippenprijzen vanaf het tweede kwartaal van 2020. In het voorjaar van 2021 normaliseerden de braadkippenprijzen opnieuw. Echter, de stijgende voeder- en energieprijzen drukten op de rentabiliteit in 2021 (gemiddeld 2,1 cent per afgeleverde braadkip).

De prijsvooruitzichten zijn door de productiedrukkende effecten van de hoog pathogene vogelgriep voorlopig gunstig, maar anderzijds zorgt de vogelgriep ook voor veel onzekerheid. Anderzijds blijven de hoge voeder- en energieprijzen drukken op de rentabiliteit.

Leghennenhouderij

In de leghennenhouderij bedroeg de sectorgemiddelde cashflow in 2016-2020 ongeveer 3,2 euro per legghen voor de kooihuisvesting (witte eieren) en 6,1

euro per legghen voor de scharrelhuisvesting (bruine eieren), met sterke schommelingen over de jaren heen. In 2020 was er een duidelijk effect van de coronacrisis op de rentabiliteit voor de kooi-eieren. Door de verminderde industriële vraag daalden de prijzen en de cashflows sterk. De rentabiliteit voor scharreleieren hield beter stand. In 2021 normaliseerden de prijzen voor zowel de kooi- als de scharreleieren zich. Echter door de gestegen voederprijzen situeerden de cashflows zich ruim beneden het vijfjarig gemiddelde. In het vierde kwartaal van 2021 trokken de eierprijzen door het krappere aanbod door de hoog pathogene vogelgriep in grote delen van Europa, opnieuw aan met eerder gemiddelde cashflows als resultaat. Gemiddeld bedroegen in 2021 de cashflows 0,3 euro per hen voor de kooihuisvesting en 2,5 euro per hen voor de scharrelhuisvesting.

De vooruitzichten voor de eiersector zijn sterk afhankelijk van de evolutie van de hoog pathogene vogelgriep in Europa en daardoor moeilijk in te schatten. ■

Voor dit artikel maakten we gebruik van cijfers uit de focus-boekhoudingen van Boerenbond.

Jan Leyten, KBC:

“2020 startte sterk met hoge vleesvarkensprijzen, maar eindigde desastreus.”